

**Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op
maandag 15 december 2008**

5 **Aanwezig:** De burgemeester: mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedbeld, voorzitter
De gemeentesecretaris: mevrouw W.C.M. Lissenberg-van Dam
De wethouders: mevrouw H.R. van den Berg, de heren E.M. den Boef, P.J.H.M. de Koning
en H.J. Zwiers
De raadsleden: de heren T.J. Alderliesten (SGP), J.C. van Andel (CDA), P. van den Berg
10 (VVD), P. Boertje (VVD), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw M. van Gink (PvdA),
mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren H.C.M. van Houcke (D66/GL),
M. Japenga (CU), H.J.A. Koppes (LR), W. van der Linden (PvdA), J. Lagendijk (SGP), A. Los
(LR), C.J. Louter (CU), P.W.J. Meij (CDA), W.P. Onderdelinden (CDA), ing. A. den Ouden
(SGP), R.C. van Pelt (SGP), R.P. Pors (CU), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren
15 C.A. Roodenburg (SGP), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD), M.A. Vroegindeweyj (LR)

Griffier: De heer mr. J.G. van Straalen

Afwezig:

20 De raadsleden: de heren A.H.M.M. van Abeelen (PvdA), M. Dijkhuizen (RB), M.A. Hitzert
(PvdA), B. Neuschwander (LR), mevrouw W.N. Nooijen (LS)

Notulist: Mevrouw I.J.H. Lit

25

1. Opening en vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, goedenavond. Dit is een extra raadsvergadering over het
voorstel van het college om uit de gemeenschappelijke regeling Drechtwerk te treden.

30

Ik heb bericht van verhindering gekregen van mevrouw Nooijen van Lokaal Sociaal, de heren
Van Abeelen en Hitzert van de PvdA, de heer Dijkhuizen van Ridderkerks Belang en de heer
Neuschwander van Leefbaar Ridderkerk.

35

Kan de voorliggende agenda uw goedkeuring wegdragen? Dat is het geval. Dank u wel.

2. Voorstel om:

40

1. **toestemming te geven aan het college op grond van artikel 39 van de
Gemeenschappelijke Regeling Openbare Werkvoorziening Drechtsteden
(Drechtwerk) om met ingang van 1 januari 2009 uit te treden uit de
gemeenschappelijke regeling.**
2. **Kennis te nemen van het voornemen van het college om de uitvoering van de
WSW daarna vorm te geven via een samenwerkingsverband in BAR-verband.**
3. **In te stemmen met de voorgenomen (en nader uit te werken) ketenbenadering
45 WSW-WWB, zoals verwoord in de notitie 'De sociale werkvoorziening voor de
BAR-gemeenten in een nieuw jasje'.**
4. **In te stemmen met het onderhandelingsresultaat zoals opgenomen in paragraaf
2 van de genoemde notitie.**
5. **In te stemmen met de uittredingsvergoeding, zijnde een bedrag van
50 €3.222.897,-
(raadsvoorstel nr. 189).**

De voorzitter: Wie wil hierover het woord voeren? De heer Louter als eerste: gaat uw gang.

De heer Louter: Dank u wel, voorzitter. Bij eerdere discussies over dit onderwerp hebben wij al eens gezegd: "Wie A zegt, moet ook B zeggen". De ChristenUnie heeft al B gezegd. Naar ons oordeel moeten we dan nu ook C zeggen. Na dit cryptische begin, nu naar de inhoud.

5 Er ligt een collegevoorstel om de gemeenschappelijke regeling met Drechtwerk per 1 januari 2009 beëindigen. We hebben daar in het afgelopen jaar raadsbreed samen met het college naar toe gewerkt. We hebben het college mandaat gegeven om de onderhandelingen met Drechtwerk aan te gaan. Formeel is de eerstvolgende mogelijkheid om uit te treden pas op 10 januari 2011. Wij vragen ons af wat het bestuur van Drechtwerk heeft doen besluiten om akkoord te gaan met het verzoek om twee jaar eerder uit te treden. Heeft dit tot een hogere uittredingsvergoeding geleid? Zo ja, hoeveel? Dat het bij deze onderhandelingen over veel geld zou gaan, en het Ridderkerk ook veel geld zou kosten, wisten wij voordat wij in juli van dit jaar het college groen licht gaven voor de onderhandelingen over de uittreding. Door 15 Deloitte werden al bedragen van 4 tot 5 miljoen genoemd. Daarbij werd direct aangetekend dat door Drechtwerk discutabele uitgangspunten werden gehanteerd. Nu ligt er een voorstel waarbij Ridderkerk een bedrag van circa € 3,2 miljoen moet betalen. De hoogte van het bedrag verraste ons niet in negatieve zin. Tussen de bedragen die ook als mogelijke afkoopsom genoemd werden, is dit bedrag een "meevaller". Je zou dus kunnen zeggen dat 20 dit een goed onderhandelingsresultaat is. Het had wellicht nog lager kunnen worden, wanneer de door mij bepleitte onderhandelaar van Deloitte was uitgenodigd bij de onderhandelingsgesprekken. Daar kan niemand met zekerheid iets over zeggen, want het is immers niet gebeurd.

25 Eerlijk is eerlijk: de onderhandelingspositie van de uittredende partijen was niet sterk. Het bestuur van Drechtwerk stond veel sterker. Het bestuur had kunnen vasthouden aan de formele uittredingsdatum met de daarbij behorende bedragen. Dat neemt niet weg dat ik het jammer vind dat er geen vertegenwoordiger van Deloitte bij de onderhandelingen aanwezig is geweest. Ik vind dat een gemiste kans. In mijn bijdrage van juli jongstleden heb ik een dringend beroep op u gedaan om de rekenmeesters van Deloitte hierbij te betrekken. Dat 30 was niet voor niets. Ik deed die suggestie omdat het om forse bedragen ging en om achteraf de discussie te voorkomen of er wel voldoende deskundigheid aan de onderhandelingstafel heeft gezeten.

35 Wat mij betreft nu genoeg hierover. Het is uiteindelijk een bedrag van € 3,2 miljoen geworden. Hoewel het veel geld is, krijgt u van ons toch een compliment voor het eindresultaat. Gezien het vele extra geld dat in de afgelopen jaren naar Drechtwerk is gegaan en de grote twijfels die er waren over de organisatie in de nabije toekomst, met grote financiële risico's, mogen wij tevreden zijn met dit resultaat.

40 Wij willen definitief een streep onder Drechtwerk zetten en ons richten op de inhoud van de sociale werkvoorziening. De laatste jaren is er te veel tijd, geld en energie gaan zitten in de verkeerde dingen. Wij willen ons nu richten op de echte zorgpunten in onze samenleving, waar wij onze handen aan vol hebben.

Dank u wel.

45 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Louter. Het woord is aan de heer Van der Linden.

De heer van der Linden: Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen willen wij onze complimenten uiten aan de ambtenaren en het college voor de werkwijze in dit complexe en gevoelige dossier. De klankbordgroep is op uitstekende wijze geïnformeerd. Wellicht is het een idee om de klankbordgroep in stand te houden bij de monitoring en verdere informatie. 50 Onze fractie vindt het jammer dat is afgeweken van de toezegging van het college om de accountant in te zetten bij de onderhandelingen. Wij twijfelen niet aan de kwaliteiten van mevrouw Lissenberg.

De uitleg in de commissie waarom is afgeweken van onze aanbeveling om de accountant in

te zetten, was voor ons acceptabel. Maar, we zouden het wel prettig vinden wanneer om bepaalde redenen van een toezegging wordt afgeweken de raad vooraf hierover wordt geïnformeerd.

- 5 Onze fractie kan zich vinden in het collegevoorstel. Voor ons is het uitgangspunt altijd geweest dat de mensen die bij Drechtwerk achterblijven, in een veilige werkomgeving blijven. Voor zo een kwetsbare groep moeten we niet aan geld denken, maar aan mensen. De wethouder heeft toegezegd dat er voor de cliënten niets verandert. Als ze willen, kunnen ze aansluiten binnen de regeling van Ridderkerk.
- 10 Communicatie met cliënten en verzorgers moet op een zorgvuldige manier gebeuren. Kern van de zaak is dat mensen die aangewezen zijn op werkvoorziening krijgen wat ze nodig hebben.
- Wij geven het college het groene licht.

- 15 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Van der Linden.
Mijnheer Van Houcke, gaat uw gang.

- De heer Van Houcke:** Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het voorstel is om uit te treden uit de regeling van Drechtwerk. De fractie van D66/GroenLinks is in de afgelopen jaren daarvan steeds duidelijker voorstander geweest.
- 20 Het heeft al te lang geduurd: de jaarlijkse extra donaties van honderdduizenden euro's boven het budget. Goed geld naar kwaad geld, zoals ze dat bij mij thuis zeiden. Een gestage geldstroom naar een organisatie die al jaren 'out of control' is, met een aaneenschakeling van interim-managers die telkens weer de ongefundeerde indruk wekken met het extra geld het lek boven te hebben. Het is beter om nu in één keer het verlies te nemen en de nieuwe mogelijkheden die de nieuwe wet onze gemeente biedt slim uit te buiten om samen met onze BAR-partners hard aan het werk te gaan voor een alternatieve, maar beheersbare WSW-voorziening in eigen beheer en zonder financiële molenstenen.

- 30 Maar voorzitter, de raad en college hebben ook boter op hun hoofd. In een gemeenschappelijke regeling worden taken voor of namens een gemeente uitgevoerd. De raad is in het algemeen eindverantwoordelijk. Op zijn minst voor het beschikbaar stellen van de nodige financiën. Zo ook voor Drechtwerk.

- 35 Maar, als het echt fout gaat blijkt een gemeente in een gemeenschappelijke regeling niet of nauwelijks in staat het wanbeleid te keren en de financiële gevolgen voor de gemeente te beheersen. Voorzitter, dat zit niet lekker. Een raad die achteraf de financiële gaten moet dichten.

- 40 Om de democratische tekorten van gemeenschappelijke regelingen zoveel mogelijk te beperken is het beslist noodzakelijk dat de betreffende dagelijks bestuurders tijdig, kritisch en volledig de raad gevraagd en ongevraagd informeren. Wat ons betreft valt hier in algemene zin nog een wereld te winnen.

- 45 Wij denken hierbij in dit kader toch ook aan het falende groenbeheer van het Recreatieschap in het Oosterpark, en aan Dynamiek. Daarnaast is het een voorwaarde dat college en raad precies weten wat de afspraken zijn met al die uitvoerende verbonden partijen. In die zin is het dan ook goed dat wij het rapport Verbonden Partijen ontvangen.

- D66/GroenLinks vindt het prijzenswaardig dat er over Drechtwerk tweemaal een klankbordgroep vanuit de raad is ingeschakeld om conceptplannen van passend commentaar te voorzien. Daardoor en door verschillende informatiemomenten voor de hele raad bestond zowel ambtelijk als bestuurlijk zekerheid van rugdekking bij het in gang gezette proces waarvan we nu het voorlopig eindpunt zien.

Complimenten hiervoor!

Niet alleen voor de wethouder, maar zeker ook voor de betreffende ambtenaren.

Er liggen enkele gedegen eindnotities op grond waarvan de raad nu afgewogen al dan niet kan besluiten tot een financiële aderlating van maar liefst €3,2 miljoen.

Wij zijn daarbij overigens oprecht blij dat collega Onderdelinden met zijn kennis van zaken wel de nodige en terechte kritische vragen heeft gesteld bij het onderhandelingsresultaat.

5

Wij hebben nog drie zorgpunten.

De Ridderkerkers die nu bij Drechtwerk werken, mogen nu en later geen nadeel ondervinden.

10 Hoe nu verder? We gaan er wel van uit dat de vervolgplannen binnen enkele maanden zover gereed zijn dat de wachtlijst niet verder uitbreidt, maar integendeel: nog voor 2010 kan worden weggewerkt. Daarop horen wij graag uw reactie.

Als potentiële WSW-ers en andere werkzoekenden hetzelfde traject moeten afleggen, bestaat het gevaar dat WSW-ers in de knel komen. Voor hen is immers specifieke kennis nodig. De vraag is of die altijd op het juiste moment en op de juiste plaats beschikbaar is.

15 Ook daarop horen wij graag uw reactie. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Houcke. Het woord is aan de heer Los.

20 **De heer Los:** Voorzitter, het is een nobel, maatschappelijk doel: de uitvoering van de WSW.

Daar mag je als samenleving best iets voor over hebben. Dat hebben wij in Ridderkerk jarenlang gedaan door er zelfs een gemeenschappelijke regeling mede voor in stand te houden. Het is dan ook niet het maatschappelijke doel waar de schoen knelt. Nee, het gaat om de wijze waarop de gemeenschappelijke regeling functioneert. De wijze waarop de begrotingen jaar in jaar uit werden overschreden en het gemak waarmee de verhoogde rekening telkens bij de deelnemers werd neergelegd, is schokkend. Samen hangt daarmee ook de onstabiele in het management. Dat is tekenend voor een organisatie, die de naam organisatie niet waard is. Tegelijkertijd moet je dan wel vaststellen dat het ook de gemeente Ridderkerk is die vorm heeft gegeven aan deze gemeenschappelijke regeling. Enige vorm van zelfkritiek zou ten minste aan de orde mogen zijn, als ondanks alle jobstijdingen de vertegenwoordiging in het bestuur helemaal niets kan doen om het tij te keren.

30 Als het dan zo mag zijn, dat in dit samenwerkingsverband de middelen tot ingrijpen ontbreken geeft dat wel te denken over de samenwerking met andere gemeenten in de toekomst.

35 Vandaag gaan we besluiten over uittreden. Er is eigenlijk geen andere uitweg. De rekening daarvoor ligt op tafel. Deze is hoog.

40 Tegelijkertijd stellen wij nu voor het eerst een begroting voor Drechtwerk vast die ook daadwerkelijk standhoudt. De vraag is echter wel of het niet een beetje minder zou mogen zijn. Het omgaan met gemeenschapsgeld dient uiterst zorgvuldig te geschieden. Naar ons idee had de rol van Deloitte wel iets groter mogen zijn.

Onze vraag aan de wethouder is dan ook of de gefixeerde bijdrage in de verliezen van ongeveer € 350.000,- per jaar een goed onderhandelingsresultaat is.

45 Voorzitter, ik heb net al gezegd dat er eigenlijk geen andere uitweg is. Leefbaar Ridderkerk gaat dus akkoord met het voorstel, wel met de kanttekening over de onderhandelingen en de kwaliteit van het Ridderkerkse toezicht in het verleden. We zullen een flinke financiële veer moeten laten. We zijn echter wel een ervaring rijker. Laten we het beschouwen als een investering in de toekomst, waar bij samenwerking tussen gemeenten ook valkuilen aanwezig zijn.

50 Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Los. De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, eigenlijk zou het vanavond vooral moeten gaan over de toekomst van WSW-geïndiceerden. De doelgroep waar het allemaal om gaat en draait.

5 Vanavond bereiken wij een in- en inriest dieptepunt. Wij als raad hebben nauwelijks klachten gehad van de doelgroep of van de familie van de doelgroep; de Ridderkerkse Drechtwerkers. Het ging en gaat echter al heel lang over dat "stomme geld". En over de organisatie en aansturing van Drechtwerk. Iets wat niet leidend zou moeten zijn, hebben wij als dominant moeten ervaren. Kijkend naar de inhoud van het rapport van de gezamenlijke rekenkamercommissies, is eigenlijk alles al gezegd. Onvoorstelbaar dat zo
10 veel knappe koppen het tij niet hebben kunnen keren. Een zeer belangrijk leermoment voor colleges en raden. Uittreden uit een gemeenschappelijke regeling behoort tot een grote uitzondering. Wij willen dit nu ook fysiek en mentaal, ook vanwege de bekende druppel. Het zit ons echter niet lekker hoe en waarom die emmer eerst vol kon lopen. Het fenomeen raadsteam heeft bij dit zware dossier gefunctioneerd. In de laatste en belangrijke fase onzes
15 inziens echter niet meer of minder. Wij hebben een aantal vragen en kritiekpunten.

Op uitdrukkelijk verzoek van de raad zou een professionele onderhandelaar aan het uittredingsteam moeten worden toegevoegd. Dit is niet gebeurd. Wij zijn er verdrietig en
20 boos over. Boos? Ja, alweer. Wij vinden dit slecht en onbegrijpelijk. Wij verzoeken u opnieuw de raad serieus te nemen. In de commissie hebben wij uitgelegd dat we hierover niet van mening hoeven te verschillen vanwege het evidente belang. Nu een professionele onderhandelaar niet aan de orde was, rijzen er ondanks het
25 onderhandelingsresultaat te veel vragen over het eindresultaat. Financiering van tekorten over de komende 9,5 jaar, dit na opschoning van de balans over 2007, met als gevolg extra grote tekorten die doorwerken in het afkoopbedrag. Uit een aan het raadsteam verstrekt overzicht, blijkt dat naar verwachting tot 2030 medewerkers uit Ridderkerk bij Drechtwerk werkzaam zijn. Onlangs werd de raad een heel ander overzicht verstrekt. Dat loopt tot 2055.
30 Het jaar waarin ik aftreed als raadslid (...). Wij financieren tekort aan over de komende 9,5 jaar, terwijl binnen vier jaar Drechtwerk in de huidige vorm wellicht ophoudt te bestaan. Is dit aspect meegewogen bij de onderhandelingen?

35 Voorzitter, onderhandelaars moeten bewegingsruimte hebben. Wij hebben niet het gevoel dat alles uit de kast is gehaald en alles is benoemd. Het is ook een mentale kwestie. Wij hadden graag in de cruciale eindfase tijdige terugkoppeling gezien; niet in de laatste plaats vanwege het draagvlak. Wij voelen ons mede-eigenaar van dit dossier, dat weet u. Het dan samen afronden is wat ik hier uitspreek. U hoort geen rancuneusheid in mijn stem. Het is oprechte betrokkenheid. Over de toekomst hebben wij in de commissie al gesproken. Graag willen wij vanwege de doelgroep heel direct betrokken blijven bij de door ons gewenste nieuwe weg die we hierbij inslaan.

45 Dan de boekhoudkundige afwikkeling. In het afkoopbedrag is begrepen een groot aantal toekomstige jaren, waarin sprake is van Ridderkerkse medewerkers. Uw voorstel is om de € 3,2 miljoen te financieren uit het overschot op de rekening van 2008 van ongeveer datzelfde bedrag. Wij vragen u na te denken over de mogelijkheid om toekomstige lasten als onderdeel van de € 3,2 miljoen ook
50 aan de komende jaren toe te rekenen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Onderdelinden. Mijnheer Alderliesten.

De heer Alderliesten: Dank u wel, voorzitter, Voor ons ligt het voorstel om in te stemmen met het per 1 januari 2009 uittreden uit de gemeenschappelijke regeling Drechtwerk. Om dit te kunnen doen, moesten eerst de nodige gesprekken gevoerd worden en moest

5

onderhandeld worden over de uittredingsvergoeding. Deloitte werd door de raad genoemd om te fungeren als medeonderhandelaar. Dit advies werd niet overgenomen. De SGP-fractie spreekt dan ook zijn teleurstelling uit omdat het college een ander besluit nam met uiteindelijk het tegenvallende financiële resultaat. We zullen echter met het volledige voorstel instemmen.

10

In het nieuwe voorstel zien we ook voordelen, namelijk keuzevrijheid om te werken bij een zelfgekozen SW-bedrijf of bij Drechtwerk te blijven of elders aan de slag te gaan. Of zelfs voor een PGB.

15

Wij vinden het een goede zaak dat de medewerkers deze week worden geïnformeerd. Wij pleiten ervoor om ook de wachtlijsten aan te pakken en te laten verdwijnen. Denk ook aan het collegestandpunt. Wij vragen de wethouder op korte termijn met een voorstel hiervoor te komen.

Dank u wel.

20

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Alderliesten. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank u wel, voorzitter. Na de door de VVD ingediende motie, die raadsbreed werd ondersteund, spreken wij nu uiteindelijk over uittreding uit de gemeenschappelijke regeling Drechtwerk.

25

Zoals aangegeven in de motie, staat het doel van de WSW niet ter discussie, maar wel, om het maar onvriendelijk uit te drukken, de ondeskundige wijze van management, die jaar in jaar uit structurele tekorten liet zien.

30

Naar wij hebben begrepen, heeft de gemeentesecretaris de onderhandelingen gevoerd. In het bedrijfsleven worden onderhandelingen van deze omvang altijd in breder verband gevoerd en ondersteund door financiële experts. Daarbij wordt teruggekoppeld naar de raad van toezicht of de raad van commissarissen.

35

Waarom is een bedrijf als Deloitte niet geconsulteerd bij het bereiken van het onderhandelingsresultaat? Het onderhandelingsresultaat heeft zich aan de scoop van de raad onttrokken en daarom is het voor de raad lastig om de uitkomsten van de onderhandelingen in te schatten.

40

Met andere woorden: er wordt ons nu een voorstel voorgelegd dat we eigenlijk niet kunnen weigeren. De VVD heeft het gevoel dat het bedrag gebaseerd is op toekomstige, te verwachten tekorten. Meer dan de begroting.

Temeer daar de afgelopen jaren gebleken is dat die tekorten structureel waren.

Niet gemandateerde opleidingskosten blijken nu toch betaald te moeten worden, zonder dat daarover een besluit is genomen. Dit bedrag moeten wij feitelijk nog eens optellen bij het totale uittredingsbedrag. Dit alles toont eens temeer aan dat we uit deze gemeenschappelijke regeling moeten treden.

45

Er moet veel zorg besteed worden aan communicatie met de Ridderkerkse SW-werknemers die op dit moment bij Drechtwerk werkzaam zijn. Duidelijke communicatieplanning kan onrust op voorhand wegnemen. Graag vernemen wij hoe de geplande informatiebijeenkomst op 8 december jl. is verlopen.

50

Tot slot nog een opmerking over de brief waarin vermeld wordt dat met de meest mogelijke tegenzin betaald wordt. Wij vinden dit nog zwak uitgedrukt. In onze ogen was bij wijze van spreken "dat wij zo snel mogelijk van deze bodemloze put af willen", beter geweest.

De VVD is heel benieuwd naar de invulling van de nieuwe Wet sociale werkvoorziening. Het opzetten van een ketenbenadering in 2009 en werken in BAR-verband lijkt ons een prima optie. Laten we vooral oog houden voor maatwerk dat betaalbaar blijft en recht doet aan de zorgplicht die wij voor deze kwetsbare groep hebben.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Berg. De opmerking over de jaarrekening 2007 betrekken wij dan bij het volgende agendapunt.

Dames en heren, ik geef graag het woord aan de wethouder, mevrouw Van den Berg.

Wethouder Van den Berg: Dank u wel. Het college ziet dit debat, dat wij vanavond voeren, als vervolg op de eerder gevoerde debatten in de achterliggende anderhalf jaar. Ik refereer met name aan de motie van VVD, die vorig jaar is aangenomen. Maar, we hebben natuurlijk op veel meer momenten gesproken over de toekomst van Drechtwerk en over de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening.

Binnen het dagelijks bestuur van Drechtwerk is mij wel eens verweten dat ik maar één doel had toen ik wethouder was geworden namelijk uittreden uit Drechtwerk. Dat was niet het geval.

Wat wel het geval is, is dat in de afgelopen tweeënehalf jaar het voor mij en het college steeds duidelijker werd welke richting het uit moest. Vooral het debat over de toekomst van Drechtwerk, de toekomstvisie en het overduidelijke debat over het rekenkamerrapport. Die debatten over de belangrijke rapporten hebben het college ertoe gebracht om te besluiten dat we maar één richting uit konden. Eigenaar zijn van een SW-bedrijf en het inhoudelijk sturen op de WSW is een onmogelijke combinatie, waardoor we wisten dat we moesten uittreden uit deze gemeenschappelijke regeling. Wij wisten dat het niet goedkoop en niet eenvoudig zou zijn.

De reden waarom we hiervoor gekozen hebben is door een aantal van u genoemd: de ketenbenadering, de aansluiting met de WSW.

Juist de combinatie met de WSW is belangrijk, wat we ook zien in het rijksbeleid. De WSW zou eigenlijk helemaal opgeheven moeten worden: geïntegreerd moeten worden in het sociale beleid van de gemeente. Dat was ook de kern van het julidebat dat wij hebben gehad over hoe wij als Ridderkerk samen met Albrandswaard en Barendrecht onze WSW wilden vormgeven.

In uw vragen en opmerkingen zijn opmerkingen gemaakt over het onderhandelingsproces. Het college heeft wel degelijk gekeken naar de oproep die gedaan is in het debat van juli om er een externe onderhandelaar bij te betrekken. We zouden daar serieus naar kijken, maar er is niet toegezegd om te gaan werken met een extern onderhandelaar. We zouden afwegen wat verstandig was en dan met de drie partijen die daarbij om de tafel zaten een besluit nemen over de wijze waarop wij de onderhandelingen wilde voeren. Het college heeft daar een besluit over genomen en is daar ook op aanspreekbaar.

Daarbij stond centraal dat we niet alleen over financiële zaken spraken, maar ook dat er andere afspraken gemaakt moesten worden. Omdat wij als gemeente onze verantwoordelijkheid volop wilden nemen voor alle 160 mensen die nu bij Drechtwerk zitten en daarnaast ook volledige verantwoordelijkheid wilden nemen voor de toekomstige uitvoering van de WSW.

Dat heeft ertoe geleid dat we hebben onderhandeld op basis van het advies van Deloitte. Daarin werd een goed uitgangspunt vastgesteld, dat door u is onderschreven. De voorgestelde methodiek van gesprek was een gebruikelijke in deze situatie. Wel werd gezegd dat gekeken moest worden of op diverse parameters aanpassingen gedaan moesten worden. Zoals u uit het voorliggende resultaat ziet, is dat gelukt; we zijn daarmee als gemeente binnen de bandbreedte gebleven, zoals die destijds was beschreven.

Daarnaast zijn meer resultaten behaald. We hebben een afspraak gemaakt over convenanten. We hebben in tegenstelling tot de verplichting uit de gemeenschappelijke regeling waarin staat dat we nog twee jaar lid moeten zijn, uitonderhandeld dat we per 1 januari 2009 kunnen uittreden. We hoeven ook geen verplichtingen meer aan te gaan over het lopende ondernemingsplan en alle besluiten die genomen moet worden. Ook andere toekomstige verplichtingen worden afgekocht met dit inderdaad vrij forse bedrag dat we nu moeten betalen.

Hoewel we veel moeten betalen, ben ik ervan overtuigd dat de afspraken die gemaakt zijn heel scherp zijn. Het debat in het dagelijks bestuur heeft dit bevestigd. In die zin ben ik ook nog benieuwd wat het debat aanstaande woensdag in het algemeen bestuur gaat opleveren. Want achterblijvende gemeenten moeten ook nog wat inleveren op de resultaten die nu voorliggen.

Dus, de inhoud vind ik volledig verdedigbaar. Ik hoor dat een aantal van u ook zeggen, zowel binnen als buiten de raadzaal. Ik denk dat dit verdedigbaar is, ook naar de Ridderkerkse bevolking.

Ik geef over het onderhandelingsproces toe dat we het besluit van het college over onderhandelen met u hadden moeten delen. In ieder geval met de klankbordgroep Maar, we zijn ervan overtuigd dat we een goede beslissing hebben genomen. Zoals ik heb gezegd is het college hierop aanspreekbaar.

Daarom vind ik het ook belangrijk dat een terechte weergave van de feiten wordt gegeven. De heer Onderdelinden wijst erop dat Drechtwerk over vier jaar ophoudt te bestaan. Dat is geen juiste weergave van de feiten. Het kan zijn dat de achterblijvers van de gemeenschappelijke regeling over een aantal jaren een andere keuze maken over de bestuursstructuur, maar dat zal nooit betekenen dat het bedrijf daarmee opgeheven wordt en de mensen die bij Drechtwerk werken daar door op straat komen te staan.

In het kader van de toekomstvisie die we in juli besproken hebben, is de samenwerking van de WSW en de keten een hele logische. Ook al komt er een andere bestuursstructuur dan zullen alle mensen die daar nu werken gewoon aan het werk kunnen blijven en zal het bedrijf blijven bestaan en zullen niet opeens de huidige tekorten of verplichtingen niet meer aan de orde zijn.

Over communicatie.

Alle medewerkers van Drechtwerk hebben een brief gekregen dat dit onderwerp in de gemeenteraad wordt besproken. Aanstaande vrijdagochtend is er een medewerkersbijeenkomst. In januari zal een informatiebijeenkomst worden gehouden waarbij ook alle ouders en verzorgers van de mensen bij Drechtwerk worden uitgenodigd.

Alle mensen die bij Drechtwerk werken kunnen daar blijven werken. Dat is een deel van het onderhandelingsresultaat. Ridderkerk en Barendrecht zullen niet bewerkstelligen dat mensen daar weg moeten of zo snel mogelijk naar een ander SW-bedrijf. Iedereen die het naar zijn zin heeft bij Drechtwerk, kan daar blijven werken. Vergoeding is geregeld. Vervoer is geregeld. Het is natuurlijk wel zo dat deze debatten in de afgelopen anderhalf jaar onrust hebben veroorzaakt bij de doelgroep. Daarom is het ook zo belangrijk om de communicatie erover goed te blijven voeren.

De heer Louter vraagt waarom we niet nog twee jaar lid van de gemeenschappelijke regeling blijven. Dat is een pragmatische keuze geweest. Het was duidelijk dat twee gemeenten er geen heil meer in zagen en geen goede toekomstverwachtingen hadden. Dat leek het bestuur onhandig en daarom is ervoor gekozen om maar direct uit te treden, zodat we ook in de lopende discussie over het ondernemersplan en huisvesting waarin ook keuzes worden gemaakt over de toekomstige uitvoering geen rol meer hebben.

De heer Van der Linden vraagt of de klankbordgroep een vervolg kan krijgen. Dat lijkt mij een prima idee. Het is duidelijk dat we nu een besluit nemen over uitreden, maar in 2009 moeten over de toekomstige uitvoering van de WSW na 2010 praten en belangrijke keuzes maken.

5

De heer Van Houcke en ook de SGP-fractie vragen aandacht voor de wachtlijst. Het lijkt mij goed dat onderdeel te laten zijn van de bespreking over de uitvoering van de WSW. Ik zou daarbij graag ook de opmerking uit de begroting willen betrekken, waarin staat dat mensen twaalf maanden op de wachtlijst staan. In praktijk blijkt dat vaak langer te zijn.

10 Ook vraagt u of een specifieke know how nodig is om WSW-ers te plaatsen. Dat is het geval. Daarom zeggen we ook voor 2009 dat we de regiefunctie, waarin WSW-ers geplaatst worden, willen inkopen bij de beide SW-bedrijven waar we afspraken mee hebben gemaakt. Dit is niet iets dat we zomaar binnen het bestaande werk van de gemeente kunnen doen.

15 De heer Los vraagt of de gefixeerde bijdrage reëel is. Ik heb al eerder aangegeven dat ik vind dat dit een heel verdedigbaar resultaat is. Die is grotendeels gebaseerd op de afgelopen jaren waarbij 2007 buiten beschouwing is gelaten omdat dat een extreem jaar was waarbij Ridderkerk meer dan een miljoen extra moest betalen en andere gemeenten ook fors. Maar, dat is wel de enige zekerheid die op dit moment is.

20

De heer Onderdelinden vraagt nog naar toekomstige verplichtingen. Dat is inderdaad een deel van de afspraak. Ook omdat nu in één keer te betalen. We kunnen het wellicht over meerdere jaren uitsmeren, maar daar zal mijn collega van financiën iets over zeggen.

25 Ik denk dat het nu verstandig is om de onderhandelingen af te sluiten en het bedrag in één keer te betalen.

Dat was het wat mij betreft.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Ik denk dat een aantal vragen betrekking heeft op de portefeuille van wethouder De Koning.

30

Wethouder De Koning: Voorzitter, dat gaat met name over de vraag van het CDA of de vergoeding uitgesmeerd kan worden over meerdere jaren. Gezien de huidige financiële beleidregels is dat juist lastig. Dit vergelijken met elke andere betaling die in de afgelopen jaren naar Drechtwerk is gegaan. Dat was ook telkens een betaling die in één keer moest worden gedaan ten laste van de exploitatie van dat betreffende jaar. Voor dit uitredingsbedrag geldt hetzelfde. Volgens de financiële beleidsregels moet dit bedrag genomen worden in het jaar waarin de activiteit plaatsvindt. Financieel betekent dit dat het bedrag via de exploitatie moet lopen. Als je een onderhandelingsresultaat zou hebben gehad dat ziet op een gespreide betaling, wat niet het geval is, dan nog geldt dat je het totale bedrag dit jaar voor je rekening moet nemen.

40

Dit betekent dus dat zelfs al zou er een gespreide betaling zou zijn geweest, het totale bedrag in 2008 ten laste van de exploitatie moet komen. Je zou hiervoor wel een soort voorziening kunnen instellen, maar linksom of rechtsom zal het bedrag in 2008 ten laste van de exploitatie vallen.

45

De voorzitter: Dank u wel, we gaan over naar de tweede termijn. Mijnheer Louter.

De heer Louter: Voorzitter, ik heb nog een korte vraag. Ik begrijp het antwoord van de wethouder. Maar, ik had ook gevraagd of twee jaar eerder uitreden extra kosten met zich zou hebben gebracht. Over het mee laten onderhandelen van Deloitte, stel ik voor om in het vervolg naar de raad deze suggesties mee te nemen of tijdig te communiceren wanneer daarvan afgeweken wordt. Daarmee hadden we de vergadertijd voor vanavond zeker met de helft kunnen terugbrengen.

50

De voorzitter: Over uw laatste opmerking heeft de wethouder al aangegeven dat dit inderdaad anders had moeten. Dit punt is voldoende uitbediscussieerd.

5 **De heer van Houcke:** Voorzitter, nog een korte reactie.

Ik ben wel blij met de wijze waarop de wethouder antwoord geeft op de vragen. Er ligt een moeilijke vraag waarop ze ook antwoord heeft gegeven. Ik ben blij dat ze heeft aangegeven dat dit inderdaad anders had moeten.

10 Toch wil ik daar een opmerking bij plaatsen. Het is interessant om na te gaan, hoe het nu komt dat uitgerekend op het cruciale moment de klankbordgroep hier niet bij betrokken is. De antwoorden van de wethouder op de financiële vragen zijn wat mij betreft helder. Leidt dit niet tot een tekort dit jaar? Daar ben ik eigenlijk nog benieuwd naar.

15 Voorzitter, ik heb vanavond niemand iets horen zeggen waar ik het niet mee eens ben. Ik kan mij in alle opmerkingen, ook de kritische, uitstekend vinden.

De heer Los: Voorzitter, ik sluit mij bij de heer Van Houcke aan. Er zijn kritische opmerkingen gemaakt. We hebben heel duidelijke antwoorden van de wethouder gekregen, waarvoor dank.

20 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, dank u wel, inderdaad. Nog even terug naar de onderhandelingen, mevrouw Van den Berg. Met mijn opmerking dat u de raad serieus moet nemen bedoelde ik dat op het moment dat wij dat uitspraken, toen en nu, wij het verstandig zouden vinden om zeer moverende redenen uw eigen afwegingen om het niet te doen wel eens willen horen.

25 Natuurlijk begrijp ik dat het niet alleen om geld gaat, maar het gaat ook over geld. Ik heb in de commissie uitgelegd dat dat een apart vak schijnt te zijn en dat het ongetwijfeld zelfs te maken heeft met cultuurverschillen tussen bedrijfsleven en gemeente. U moet dit niet als cynisch opvatten. Omdat voor ons evident van belang was om dit wel te doen, moet u dat serieus nemen.

30 Ik heb niet gezegd dat dat gebeurt, wethouder, maar ik heb in de commissie gezegd en dat herhaal ik nu dat ik in de wandelgangen gehoord heb dat er een optie bestaat dat Drechtwerk in zijn huidige vorm over vier jaar ophoudt te bestaan. Dit zal dan kunnen betekenen dat toekomstige tekorten op een ander niveau komen te liggen. Zo heb ik het gezegd.

35 Wethouder De Koning, ik bedoelde de Wet op de jaarrekening. Die zegt dat wanneer bepaalde kosten aan een bepaald jaar worden toegerekend, dat dat zelfs moet.

Onze opmerking was gebaseerd op het feit dat in de € 3,2 miljoen meer dan vele toekomstige elementen zouden zijn besloten.

40 Dat denken wij nog steeds. Dan zou het helemaal niet zo raar zijn. Het is nogal wat om het overschot te gebruiken om dit überhaupt te kunnen doen. Dat heeft ook niet iedere gemeente ieder jaar.

De heer Alderliesten: Voorzitter, ik kom nog even terug op het communicatietraject.

45 In januari is er een avond voor ouders en verzorgers. Kan die avond niet vervroegd worden, omdat er veel tijd tussen de bijeenkomst van deze week en die bijeenkomst van januari zit. In die tijd kan er veel ruis op de lijn ontstaan. Dat willen we graag voorkomen.

50 Wij vinden het een goed voorstel om de toekomstvisie te gaan behandelen in de klankbordgroep. Ik zou dan in een zo vroeg mogelijk stadium willen starten met de wachtlijstproblematiek, zodat we die kunnen wegwerken.

De heer van den Berg: Dank u wel, voorzitter. Het is goed dat de wethouder onderkent dat de klankbordgroep in een eerder stadium geïnformeerd had moeten worden. Laat dat een

ervaring voor de toekomst zijn.

Ik had nog een vraag over de ketenbenadering in BAR-verband. Wij vinden het belangrijk dat lokaal maatwerk tot de mogelijkheden behoort, zodat mensen niet in de verdrinking komen.

5 **De voorzitter:** Dank u wel. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder Van den Berg: Dank u wel.

De heer Louter vraagt of directe uittreding tot hogere kosten leidt. Dit is een deel van het onderhandelingsresultaat. We kunnen nu niet aangeven of dat lastig is of niet. Natuurlijk
10 hebben we de afspraak over het convenant voor de komende jaren. Dat maakt hier ook onderdeel van uit en heeft kostenverlagend gewerkt.

Dan uw opmerking over dat er een raadsbrede suggestie zou zijn over de wijze waarop het onderhandelingsproces gevoerd zou moeten worden. Dat wil ik toch wel ontkennen.
15 Als ik het verslag van juli teruglees, constateer ik dat ik iets heb gezegd over communicatie, dat is ook nu weer ter sprake. Maar, er is een fractie die in juli iets heeft gezegd over een externe onderhandelaar. Daar is in de commissie over gesproken en de toezegging was dat het college daar naar zou kijken. Er is geen sprake van niet serieus nemen van de raad. Alle opmerkingen van de raad over het onderhandelingsproces zijn serieus meegenomen door
20 het college en hebben geleid tot dat wat we afgelopen donderdag hebben besproken. Ik vind het grote woorden om te zeggen dat dit een raadsbrede suggestie is geweest die zou leiden tot het niet serieus nemen van de raad.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, u weet toch ook dat toen dit aan de orde was de raad dit voorstel ondersteunde? Er werd toen gezegd dat we dit moesten gaan doen, dit was algehele instemming. Dat dit niet bij handopsteken is gebeurd, is juist maar dat gevoel hebt u toch zeker kunnen merken?
25

Wethouder Van den Berg: Ik weet dat toen daarover in juli is gesproken dit gesteund werd door een aantal van u. In die zin is er ook serieus naar gekeken. In eerste termijn heb ik gezegd wat ik gezegd heb. Maar om te constateren dat er in juli een raadsbrede suggestie lag om het op deze manier te gaan doen klopt niet.
30

De heer Onderdelinden: Omdat het volgens u niet raadsbreed was, hebt u het misschien ook niet al te serieus genomen.
35

Wethouder Van den Berg: Dat zeg ik nu juist. Ondanks dat maar een fractie deze suggestie heeft gedaan heeft het college dit toch serieus meegenomen in de onderhandelingen met drie partijen. Dit heeft geleid tot een bepaald onderhandelingsproces.
40

De heer Alderliesten vraagt om sneller te communiceren. Ik vind dat we al snel communiceren, sneller kan bijna niet. Aanstaande vrijdag krijgen alle medewerkers kerstvakantie.

We organiseren vrijdag de bijeenkomst, onder werktijd en dan in januari een avond voor de ouders en verzorgers.
45

Alle mensen van Drechtwerk weten dat, dat heeft in alle brieven gestaan, ook dat de contracten doorlopen en er voor hen in januari niets verandert omdat het puur een bestuurlijke discussie is.

De vraag van de heer Van den Berg over de ketenbenadering. In de loop van 2009 moeten wij een besluit gaan nemen over hoe wij de WSW na 2010 willen gaan uitvoeren. Ik ben met u eens dat vanaf dat moment maatwerk mogelijk moet zijn. De weg die we nu ingaan biedt ons de mogelijkheid om de individuele kwaliteiten van de WSW-ers centraal te laten staan.
50

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van den Berg. Er zijn nog een paar vragen voor wethouder De Koning.

5 **Wethouder De Koning:** Dank u wel, voorzitter. De opmerking dat in het bedrag van €3,2 miljoen elementen zitten die gericht zijn op de toekomst, moet ik helaas ontkennen. Het gaat niet over de samenstelling van het bedrag. Daar zitten natuurlijk wel toekomstige elementen in, daar hebt u gelijk in. Maar, dat heeft geen invloed op de wijze van financiering zoals we dat moeten doen.

10 Je hebt een bedrag dat in 2008 betaald moet worden en dat is leidend voor de financiële afwikkeling daarvan.

Dan de vraag van de heer Van Houcke hoe dit bedrag in de rekening valt. We hebben in het college goed gekeken hoe we met zo'n bedrag om moeten gaan, het is een gigantisch bedrag. We hebben het gedaan zoals we het hebben gedaan. In de derde
15 programmamonitor, die we deze week ook behandelen, is dit bedrag opgenomen. Met de verwerking van dit bedrag hebben we een tekort van €119.000,- in 2008. Diverse n-ijleffecten zijn nog niet meegenomen.

De voorzitter: Dames en heren, we hebben in twee termijnen over dit onderwerp gesproken.
20 Ik wil even inventariseren hoe de fracties over het voorstel denken. Gaat u allen akkoord met dit voorstel? Dat is het geval.

Ik stel vast dat de raad van Ridderkerk instemt met het voorstel van het college om uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling van Drechtwerk en met de inhoudelijke en
25 financiële consequenties. Waarvan akte.

Dank u wel.

30 **3. Voorstel om kennis te nemen van de Jaarrekening 2007 van Drechtwerk en een bedrag van €207.455,- als nabetaling beschikbaar te stellen (raadsvoorstel nr. 189)**

De voorzitter: Ik ga met u over naar het derde onderdeel van dit agendapunt. Wil iemand daar nog over spreken? Dat is niet het geval. Dank u wel.

35 **4. Beoordeling afdoening motie 2007-59 inzake Drechtwerk**

De voorzitter: Dan ga ik met u over naar het vierde onderdeel.

40 Deze motie is afgedaan.

Dank u wel.

5. Sluiting

45 **De voorzitter** sluit de vergadering om 20.55 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 29 januari 2009,
de griffier, de voorzitter,

50

as